

Dosarul nr. 3r-162/22
2-21102921-01-3r-18052022

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Primarul General al municipiului Chișinău,
în cauza de contencios administrativ, la cererea Mariei Feraru cu privire la inițierea
procedurii de executare a hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Râșcani,
împotriva încheierii din 4 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 23 decembrie 2021, Maria Feraru a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani emisă în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Maria Feraru împotriva Primarului General al municipiului Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, prin care a solicitat anularea dispoziției nr. 456-dc din 26 mai 2021 „cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare –destituirea din funcția publică”, restabilirea în funcție, achitarea plăților salariale și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 24 decembrie 2021, Curtea de Apel Chișinău a notificat Primarul General al municipiului Chișinău despre cererea depusă de creditor, pentru prezentarea informației cu referire la executarea/neexecutarea hotărârii judecătorești menționate.

Ulterior, la 19 ianuarie 2022, în mod repetat, a fost notificat debitorul despre prezentarea informației privind executarea/neexecutarea a hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, fiindu-i acordat un termen de 10 zile de la recepționarea notificării. Totodată, i s-a comunicat prevederile art. 254 din Codul administrativ, conform cărora, dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20 000 de unități convenționale. Stabilirea și încasarea amenzii de constrângere pot fi repetate.

La 2 februarie 2022, reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău a informat că la data de 20 ianuarie 2022 a fost emisă dispoziția nr. 53-dc, prin care Maria Feraru a fost restabilită începând cu 21 ianuarie 2022 în funcția de șef Secție analiză și monitorizare a domeniilor de ramură din cadrul Primăriei municipiului Chișinău. Concomitent, s-a dispus ca Direcția management financiar va efectua achitarea unui salariu mediul Mariei Feraru în conformitate cu hotărârea instanței de judecată.

La data de 3 februarie 2022, creditorul Maria Feraru, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov a depus cerere, prin care a solicitat executarea corespunzătoare a hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

La 9 februarie 2022, în mod repetat, Curtea de Apel Chișinău a notificat debitorul despre prezentarea informației privind executarea/neexecutarea hotărârii judecătorești, fiindu-i acordat un termen de 10 zile de la recepționarea notificării. Totodată, i s-a comunicat prevederile art. 254 Cod administrativ, în care este stipulat că, dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20 000 de unități convenționale. Stabilirea și încasarea amenzii de constrângere pot fi repetate.

La data de 17 februarie 2022, reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău a comunicat că în scopul executării hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost emisă dispoziția nr. 53-dc din 20 ianuarie 2022. A mai adăugat că din dispozitivul hotărârii instanței de judecată se conchide că aceasta în partea restabilirii Mariei Feraru în funcție și încasarea unui salariu pentru absența forțată de la lucru, urmează a fi executată imediat de autoritatea publică, obligație care a fost îndeplinită și materializată prin dispoziția sus enunțată.

Prin încheierea din 4 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost aplicată Primarului General al municipiului Chișinău amenda în mărime de 100 unități convenționale, ceea ce constituie 5 000 lei, pentru neexecutarea efectivă a hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani. S-a explicat Primarului General al municipiului Chișinău că aplicarea amenzii nu scutește debitorul de la executarea hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani. S-a acordat Primarului General al municipiului Chișinău un termen de 15 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru executarea efectivă a hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu prezentarea probelor în acest sens, prin depunerea acestora la secretariatul Curții de Apel Chișinău. S-a explicat debitorului că urmează să achite amenda în decursul unei săptămâni de la scadență, în caz contrar, aceasta se va executa în conformitate cu cap. II din titlu VII Cod administrativ.

La 12 mai 2022, prin intermediul poștei electronice, Primarul General al municipiului Chișinău a depus recurs împotriva încheierii din 4 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii contestate.

În argumentarea cererii de recurs a indicat că măsura coercitivă aplicată de către instanța de judecată nu realizează scopul pentru care a fost stabilită de legiuitor, or, părțile nu au reflectat pasivitatea în executarea actului judecătoresc.

A menționat că, la caz consideră necesar emiterea unei încheieri privind explicarea executării hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

deoarece la moment se află în dificultatea executării acestuia, în ipoteza în care Primarul General al municipiului Chișinău a executat dispozitivul actului judecătoresc.

A notat că este critic argumentul instanței de apel, unde reține că până la moment debitorul nu a informat instanța de judecată despre îndeplinirea benevolă a obligațiilor de executare convenite, deoarece restabilirea persoanei în funcția deținută urmează a fi dispusă din ziua privării ilegale la muncă. Or, a opinat că privarea ilegală de a munci urmează a fi constatată prin intermediul unei hotărâri judecătorești irevocabile.

A afirmat că la caz nu este clară aplicabilitatea de către instanța de judecată a prevederilor art. 254 din Codul administrativ, or, de către Primarul General al municipiului Chișinău a fost executată hotărârea din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, iar în situația în care Curtea de Apel Chișinău a reținut careva neclarități sau obiecții asupra metodei de executare, aceasta urma nemijlocit să facă referire la obiecțiile date și cu titlu de recomandare să ghideze autoritatea publică privind politica de executare a acestora.

În conformitate cu prevederile art. 249 alin. (3) din Codul administrativ, executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 4 mai 2022, fiind notificată recurentului, prin intermediul poștei electronice, la data de 10 mai 2022 (f.d.42).

Prin urmare, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 12 mai 2022, prin intermediul poștei electronice, în termenul legal.

La 18 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Mariei Feraru/reprezentantul Natalia Covaliov copia recursului, însă acesta nu și-a valorificat dreptul procedural de depunere a referinței, până la data examinării recursului.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inoportună invitarea părților la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul împotriva încheierii contestate urmează a fi respins din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, la 23 decembrie 2021, Maria Feraru a depus cerere privind inițierea procedurii de executare a hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, emisă în cauza de contencios

administrativ, la acțiunea depusă de Maria Feraru împotriva Primarului General al municipiului Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, cu privire la anularea dispoziției nr. 456-dc din 26 mai 2021 „cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare – destituirea din funcția publică”, restabilirea în funcție, achitarea plăților salariale și compensarea cheltuielilor de judecată.

Este cert și faptul că prin hotărârea din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Maria Feraru. S-a anulat dispoziția Primarului General al municipiului Chișinău nr. 456-dc din 26 mai 2021 „cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare Mariei Feraru”, și anume „destituirea din funcția publică”. S-a obligat Primarul General al municipiului Chișinău să emită actul administrativ individual favorabil cu privire la restabilirea Mariei Feraru în funcția de șef Secția analiză și monitorizare a domeniilor de ramură din cadrul Primăriei municipiului Chișinău. S-a obligat Primarul General al municipiului Chișinău să emită actul administrativ individual cu privire la calcularea și respectiv achitarea în beneficiul Mariei Feraru, a salariului pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă, începând cu 27 mai 2021 până la data pronunțării hotărârii judecătorești – 21 decembrie 2021. S-a încasat din contul Primarului General al municipiului Chișinău în beneficiul Mariei Feraru, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2 000 de lei. În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Hotărârea în partea restabilirii la serviciu a Mariei Feraru și încasării unui salariu pentru absența forțată de la lucru se execută imediat.

Actele dosarului denotă că la 24 decembrie 2021, Curtea de Apel Chișinău a notificat Primarul General al municipiului Chișinău despre cererea depusă de creditor, pentru prezentarea informației cu referire la executarea/neexecutarea hotărârii judecătorești menționate.

Ulterior, la data de 19 ianuarie 2022, în mod repetat, a fost notificat debitorul despre prezentarea informației privind executarea/neexecutarea a hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, fiindu-i acordat un termen de 10 zile de la recepționarea notificării. Totodată, i s-a comunicat prevederile art. 254 din Codul administrativ, conform cărora, dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20 000 de unități convenționale. Stabilirea și încasarea amenzii de constrângere pot fi repetate.

La 2 februarie 2022, reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău a informat că la data de 20 ianuarie 2022 a fost emisă dispoziția nr. 53-dc, prin care Maria Feraru a fost restabilită începând cu 21 ianuarie 2022 în funcția de șef Secție analiză și monitorizare a domeniilor de ramură din cadrul Primăriei municipiului Chișinău. Concomitent, s-a dispus ca Direcția management financiar va efectua achitarea unui salariu mediul Mariei Feraru în conformitate cu hotărârea instanței de judecată.

La data de 3 februarie 2022, creditorul Maria Feraru, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov a depus cerere, prin care a invocat dezacordul cu dispoziția nr. 53-dc din 20 ianuarie 2022 a Primarului General al municipiului Chișinău și a solicitat executarea corespunzătoare a hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu restabilirea în funcție din ziua privării ilegale la muncă.

La 9 februarie 2022, în mod repetat, Curtea de Apel Chișinău a notificat debitorul despre prezentarea informației privind executarea/neexecutarea hotărârii judecătorești, fiindu-i acordat un termen de 10 zile de la recepționarea notificării. Totodată, i s-a comunicat prevederile art. 254 din Codul administrativ, în care este stipulat că, dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20 000 de unități convenționale. Stabilirea și încasarea amenzii de constrângere pot fi repetate.

La data de 17 februarie 2022, reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău a comunicat că în scopul executării hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost emisă dispoziția nr. 53-dc din 20 ianuarie 2022. A mai adăugat că din dispozitivul hotărârii instanței de judecată se conchide că aceasta în partea restabilirii Mariei Feraru în funcție și încasarea unui salariu pentru absența forțată de la lucru, urmează a fi executată imediat de autoritatea publică, obligație care a fost îndeplinită și materializată prin dispoziția sus enunțată.

Prin încheierea din 4 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost aplicată Primarului General al municipiului Chișinău amenda în mărime de 100 unități convenționale, ceea ce constituie 5 000 lei, pentru neexecutarea efectivă a hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani. S-a explicat Primarului General al municipiului Chișinău că aplicarea amenzii nu scutește debitorul de la executarea hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani. S-a acordat Primarului General al municipiului Chișinău un termen de 15 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru executarea efectivă a hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu prezentarea probelor în acest sens, prin depunerea acestora la secretariatul Curții de Apel Chișinău. S-a explicat debitorului că urmează să achite amenda în decursul unei săptămâni de la scadență, în caz contrar, aceasta se va executa în conformitate cu cap. II din titlu VII Cod administrativ.

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată ca justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de aplicare Primarului General al mun. Chișinău a amenzii pentru neexecutarea actelor judecătorești și acordare a termenului pentru executarea acestora.

În corespundere cu art. 249 din Codul administrativ, hotărârile judecătorești și alte titluri executorii se execută conform prevederilor prezentului capitol. Pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sunt competente instanțele de apel. Executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile. Prevederile art. 174 se aplică corespunzător.

Conform art. 250 din Codul administrativ, titluri executorii sunt hotărârile judecătorești executorii, încheierile judecătorești executorii conform art. 214 și 215 și tranzacțiile de împăcare conform art. 217.

În sensul art. 251 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, hotărârile judecătorești sunt executorii după expirarea termenului de apel. Deciziile instanțelor de apel sunt executorii de la emiterea lor.

Articolul 253 alin. (1), (3), (4) din Codul administrativ prevede că pentru impunerea acțiunilor, a tolerărilor sau a inacțiunilor în privința persoanelor juridice de drept public sunt aplicabile măsurile coercitive conform art. 254–256.

Înainte de desfășurării executării, conducătorul persoanei juridice de drept public este informat în scris despre intenția de executare. Această prevedere nu se aplică în cazul executării ordonanțelor provizorii și în alte cazuri urgente.

Scrisoarea de informare trebuie să indice asupra măsurii de executare care se intenționează și să stabilească un termen pentru îndeplinirea benevolă a obligațiilor de executat. Acest termen nu poate depăși 30 de zile.

În același timp, art. 254 din Codul administrativ, prevede că dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20 000 de unități convenționale. Stabilirea și încasarea amenzii de constrângere pot fi repetate.

Concomitent, în temeiul art. 120 din Constituție, este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.

Reținând normele legale date în raport cu constatările enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău întemeiat a ajuns la concluzia de a aplica Primarului General al municipiului Chișinău amenda în mărime de 100 unități convenționale, ceea ce constituie 5 000 de lei, pentru neexecutarea efectivă a hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

În favoarea acestei concluzii, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că debitorul nu a executat efectiv hotărârea susmenționată în partea achitării salariului pentru absența forțată de la muncă și restabilirii în funcție din data privării ilegale la muncă – 27 mai 2021.

Drept urmare, nu pot fi reținute argumentele recursului precum că Primarul General al municipiului Chișinău prin dispoziția nr. 53-dc din 20 ianuarie 2022 a executat hotărârea din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție punctează imperios că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, se reține cu titlu de principiu, că dreptul la un proces echitabil ar fi iluzoriu dacă ordinea juridică a unui stat ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie să rămână inoperantă, în detrimentul unei părți a procesului (*Immobiliare Saffi v. Italia*, 28 iulie 1999, § 63; *Șandor v. România*, 24 martie 2005, § 23). De asemenea, dreptul la executarea unei hotărâri, face parte integrantă din „dreptul la o instanță” (*Hornsby împotriva Greciei*, pct. 40; *Scordino împotriva Italiei* (nr. 1) (MC), pct. 196). În caz contrar, garanțiile art. 6§1 din Convenție ar fi lipsite de orice efect util (*Bourdov împotriva Rusiei*, pct. 34 și 37).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 4 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Primarul General al municipiului Chișinău și se menține încheierea din 4 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu